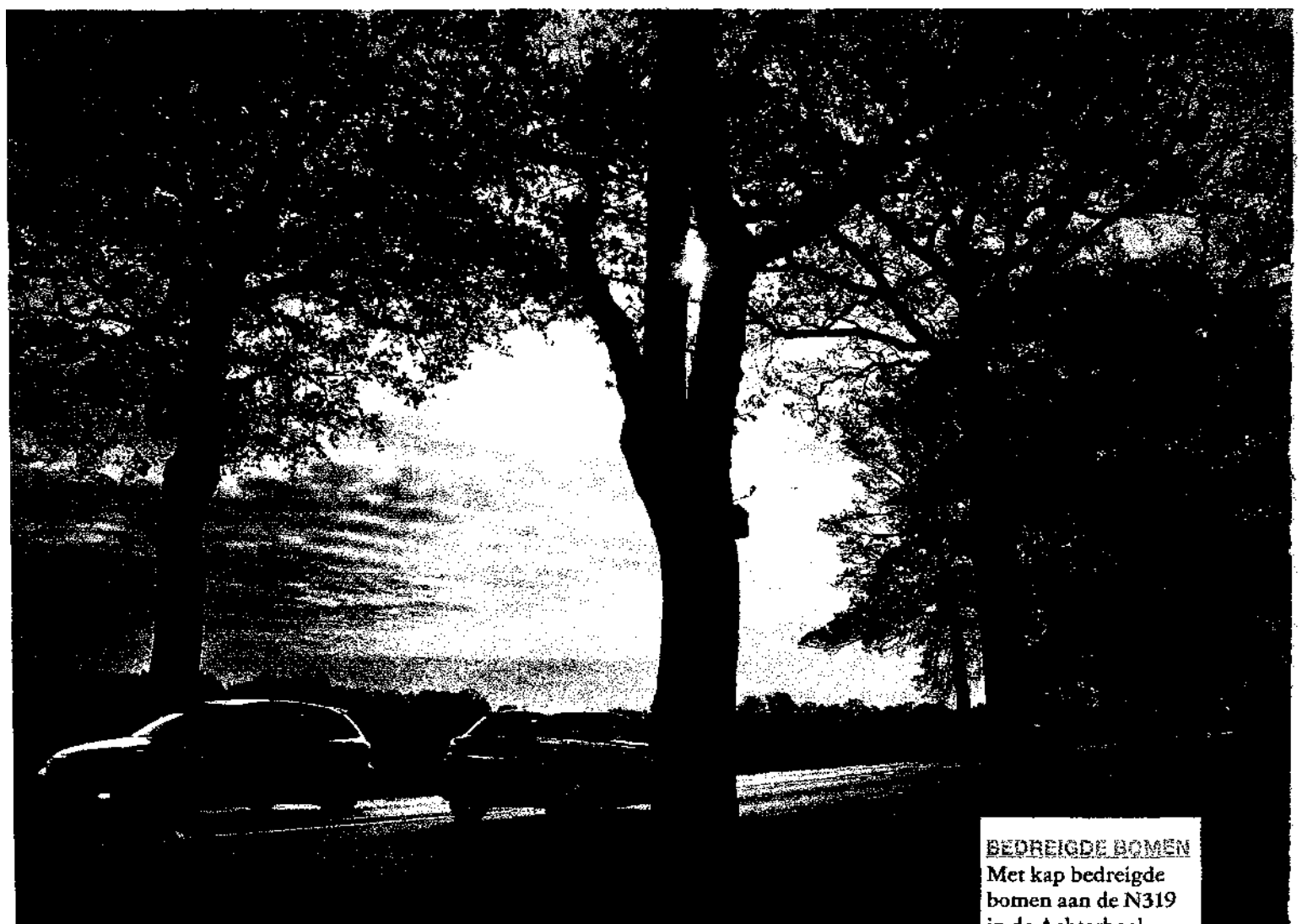

----- Karakteristieke bomenrijen langs een N-weg zijn een sieraad voor het landschap. Maar ook een bron van, vaak dodelijke, ongelukken. Gemeenten en provincies zitten in de spagaat tussen verkeersveiligheid en burgerprotest tegen de kap. 'Bomen zijn onschuldig.'

VEILIGHEID VERSUS LANDSCHAPPELIJKE WAARDE

BOMENSTRIJD LANGS DE N-WEGEN

*int:
'Binnenland
Besten, week 25
2019'*

BEDREIGDE BOMEN
Met kap bedreigde
bomen aan de N319
in de Achterhoek

É bestemmingsplan was unaniem vastgesteld door de raad

zoekt nu 'waar er mogelijkheden bestaan om de weg wel veilig in te richten maar zo min mogelijk bomen te hoeven kappen. We gaan ervan uit dat er niet meer dan 300 bomen gekapt hoeven te worden.'

Aan de ene kant wil Brabant gezichtsbepalende bomenrijen intact houden, aan de andere kant streeft ze naar een obstakelvrije berm van minstens 4,5 meter (zie kader vorige pagina). Dat wringt. Thomasen: 'Als bomen binnen de 4,5 meter staan worden alternatieven bekeken om toch een veilige inrichting te realiseren. Meestal kiezen wij voor geleiderails zodat de bomenrij gespaard blijft, maar als ook voor geleiderails geen ruimte is, is kap onvermijdelijk.'

MAATWERKTRAJECT

In het meest extreme geval kan de reconstructie van een weg als het ware 'om de bomen heen' plaatsvinden.

Daarvan weten ze alles in het stadhuis van Epe. In zijn werkkamer zitten wethouder Robert Scholten (ruimte, Nieuwe Lijn) en ambtenaar ruimtelijke ordening (RO) Daryl Scarse klaar om terug te duiken in de aanpak van de N794, de weg tussen Epe en het nabijgelegen Heerde. Het strakke asfalt ligt er alweer een poosje op, een nieuw fietspad erlangs, de meeste bomen hebben de reconstructie overleefd. Scholten is blij met de groene entree van Epe, maar aan de oVerlegtafel in zijn werkkamer zijn de hoofdbreken van destijds nog voelbaar. **Het maatwerktraject heeft een wrange bijsmaak achtergelaten.**

Het eerste provinciale plan stamt uit 2010, zegt Scholten, toen de provincie uitvoering gaf aan de motie van Provinciale Staten om te zorgen voor vrijliggende fietspaden langs de provinciale wegen. **'Vanaf het allereerste plan was duidelijk dat je daarvoor aan weerszijden allé bomen moest kappen', aldus Scholten.** Op verzoek van de provincie tuigde de gemeente een inspraakproces op. 'We hebben vier of vijf informatieavonden gehad, ambtenaren zijn persoonlijk langsgegaan.' Een deel van de aanwonenden verkocht een stuk van hun voortuin voor verplaatsing van het fietspad. 'De fietsersbond en milieufederatie zijn proactief geconsulteerd', zo blikt de wethouder terug. Ingebakken in het plan was dat er langs de weg en ook elders nieuwe bomen kwamen, als compensatie voor de gekapte bomen.

In 2014 keurde de gemeenteraad het bestemmingsplan goed. Maar toen de provincie een kapvergunning aanvraag voor een slordige zeshonderd bomen, sloeg de vlam in de pan. **Ons Mooi Epe, speciaal opgericht voor groenbehoud, organiseerde een avond in de kerk. 'Er was met de organisatie afgesproken dat het een informatieavond zou zijn en we op een normale manier, aan tafeltjes, in gesprek zouden gaan', zegt Scholten. Maar in de kerk stonden op een podium tafels klaar voor dé wethouder en de provinciale ambtenaren, met daarvoor een groot spandoek STOP KAAL-SLAG HEERDERWEG! 'Mensen die ik ken als welbeschaafd, lieten daar hun primaire gevoelens losgaan, buiten stonden mensen die door de politie moesten worden tegengehouden omdat ze niet naar binnen mochten van de brandweer.'**

VERRAST

Ondanks alle inspraak bleek een deel van de bevolking verrast. Scarse: 'Er kwam opeens heel veel los.' Maar om dan dus maar het roer om te gooien, is volgens de RO-ambtenaar niet logisch. 'Het bestemmingsplan was unaniem vastgesteld door de raad. Wij wisten: hier is een goede belangenafweging geweest waardoor we een veiligere weg krijgen waarbij ook het groen behouden blijft. Om op dat moment, als er een actiegroep komt, daar vanaf te wijken is twijfelachtig.' Scarse: 'Het was voor ons de eerste keer dat we de kracht van sociale media zagen, dat zo iets georganiseerd kon worden op korte termijn.' Scholten: 'Uit het dorp reageerden mensen, maar ook uit Tilburg, uit Canada: "We hebben al zo weinig bomen in Nederland, op de wereld." Dat sfeertje werd opgeblazen.' Scarse: 'Die mensen zijn toen naar de provincie gegaan **Scholten: '... naar een Statenvergadering, Met een bus.'** Scarse: 'Naar, de commissie die ging over de wegen. Daar zat opeens de tribune voor met Ons-Mooi-Epemensen. Provinciale

Staten schrokken daarvan, was mijn indruk. Ons Mooi Epe heeft zich vervolgens sterk gericht op de provinciale politiek.' **Die paste in een paar maanden de plannen aan., waardoor uiteindelijk nog maar honderd bomen werden gekapt.**

Hoe kijken de wethouder en zijn ambtenaar nu terug op het resultaat? 'Het had mooier en veiliger kunnen zijn', zegt Scholten met een zweem van spijt. 'Ik vraag me af of de fietspaden toekomstbestendig zijn. Op sommige plekken is het fietspad twee meter breed. Met elektrische fietsen, speedpedelecs en noem maar op, denk ik dat de provincie over een tijdje weer moet kijken, of die fietspaden wel-

Zelfheeft de gemeente ook een les geleerd, al geeft Scholten in eerste instantie aan dat hij het proces weer op dezelfde manier zou organiseren. Volgens Scarse was het mis-

verzoek van de provincie om het bestemmingsplan aan te passen had afgehouden. 'Stel je voor dat het een provinciaal inpasingsplan was geweest en PS hadden hun goedkeuring had gegeven. Als er daarna een opstand was geweest zoals nu, dan hadden PS hét hele traject meegemaakt en gedacht: moeten we daar nu nog wat aan veranderen, net nu we het hebben vastgesteld?' Als de gemeente wél op verzoek van de provincie het bestemmingsplan vastlegt, is er ook een alternatieve route; 'Dan moet je de provincie van tevoren vragen: is dan ons besluit ook jullie besluit?'

Terug naar Berkelland. 'Op 27 mei hebben we een constructief gesprek gevoerd met de Provincie', meldt Marjan Houpt van Bomenstichting Achterhoek. Volgens haar is de provincie 'geschrokken', komt er 'een vervolg op het participatieproces' en zal het plan 'herijkt' worden. Haupt mailt; 'Dekapplannen zijn inmiddels voorlopig stilgelegd.' De provincie bevestigt dat de koers is verlegd: er komt een nieuwe aanvraag voor een kapvergunning. Hoe die er uitziet hangt af van een nieuw participatietraject dat nu wordt gestart. ©

